

Alþingi - nefndasvið
Austurstræti 8-10
150, Reykjavík
Ísland

Umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur um frumvarp um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, lögum um fiskeldi og lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana (heimildir til bráðabirgðaráðstafana o.fl.)

Vísað er í tölvubréf nefndasviðs Alþingis dags. 16. maí 2022 þar sem óskað er umsagnar Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur (HER) um frumvarp um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, lögum um fiskeldi og lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana (heimildir til bráðabirgðaráðstafana o.fl.), þingskjal 660 — 457. mál

HER telur að sú breyting að fella út ákvæði um að ráðherra geti veitt tímabundna undanþágu frá kröfu um starfsleyfi sbr. lið b. í 1. gr. frumvarpsins sé jákvæð. Skv. 3. gr. frv. verður eftirleiðis í höndum Umhverfisstofnunar (UST) að gefa út bráðabirgðaheimildir fyrir starfsemi ef brýn ástæða er fyrir því. Með því að færa afgreiðslu slíkra undanþágubeiðna, sem eftirleiðis nefndast bráðabirgðaheimildir, niður á næsta stjórnsýslustig má stytta afgreiðslutíma þeirra þar sem ekki þarf jafnframt að leita umsagnar UST í ferlinu.

Sá afgreiðslutími umsókna um bráðabirgðaheimild sem lýst er í nýrri 7. gr. a, skv. 3. gr. frv. er þó að mati HER enn of langur eða allt að fjórar vikur frá móttöku umsókna, sem er sama tímalengd og auglýsingartími starfsleyfa. HER telur nauðsynlegt að gera ráð fyrir styttri afgreiðslutíma tímabundinna leyfa, en það er sá flokkur leyfa hjá HER sem oftast hefur verið sótt um undanþáguheimild ráðherra, þá sérstaklega fyrir niðurrifi bygginga. Starfsleyfi vegna tímabundinnar starfsemi hafa nokkra sérstöðu þar sem ekki er um varanlega starfsemi eða aðstæður að ræða. Tilvik þar sem þyrfti að vera hægt að gefa út slík leyfi með hraði koma reglulega upp. Sem dæmi má þar nefna tilvik þegar verið er að sinna viðhaldi eða viðgerðum á byggingum, sem alla jafna er ekki starfsleyfis skyld starfsemi hefur stundum fundist asbest sem þarf að fjarlægja hratt og örugglega en öll vinna við asbest er starfsleyfis skyld. Annað dæmi væri hreinsun á brunarústum. Í slíkum tilvikum þarf að vera hægt að afgreiða starfsleyfi fljótt af öryggis- og umhverfisástæðum. Til að það gangi eftir þarf að vera hægt að afgreiða starfsleyfi að uppfylltum skilyrðum án undangenginnar auglýsingar á tillögu að starfsleyfi í fjórar vikur eða fjögurra vikna bið eftir bráðabirgðaheimild. Slíkur dráttur á verki getur haft í för með sér verulegan kostnað fyrir aðila, hættu á mengun og skemmdum á byggingum auk ónæðis og óþægindi fyrir nágretta. Telur HER það ekki samrýmast góðum stjórnsýsluháttum að draga útgáfu starfsleyfis/bráðabirgðaheimildar í tilfellum sem geta ekki beðið t.d. af öryggis- eða umhverfisástæðum. Töf á almennum, tímabundnum leyfum vegna niðurrifs geta einnig valdið fjárhagslegu tjóni þar sem framkvæmdir tefjast meðan beðið er eftir afgreiðslu leyfa.

HER bendir á í ljósi ofangreinds að einfalda mætti stjórnsýslu og stytta boðleiðir enn frekar með því að fela útgefanda starfsleyfis að gefa út bráðabirgðaheimild. Með því móti væri það sú stofnun sem hefur mesta þekkingu á rekstrinum og umhverfi hans sem veitti slíka heimild. Þá þyrftu þeir aðilar sem sækja um slíkar bráðabirgðaheimildir aðeins að hafa samskipti við

eina stofnun í ferlinu í stað tveggja. HER leggur því til breytingu á grein 7. a. þannig að tilgreint sé að útgefandi starfsleyfis gefi út bráðabirgðaheimild hverju sinni. Í þeim tilvikum sem heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga (HES) sjá um útgáfu leyfa er öll þekking til staðar til að taka faglega ákvörðun um veitingu bráðabirgðaheimildar og því óþarfa auka skref að rekstraraðilar senda umsókn til UST sem síðan óskar eftir umsögn HES um málið. Í þessu samhengi má svo velta fyrir sér hvort UST myndi í einhverjum tilfellum ganga gegn umsögn HES um útgáfu bráðabirgðaheimildar og hvað það myndi þýða fyrir framhald máls sem væri í vinnslu hjá viðkomandi HES. Sæi starfsleyfisútgefandi um veitingu bráðabirgðaheimilda væri í því falin mikil einföldun fyrir alla aðila, ekki síst fyrir rekstraraðila.

HER bendir að lokum á að frekar þurfi að skýra hvernig staðið er að vinnslu og auglýsingu bráðabirgðaheimilda, eigi að halda sig við það fyrirkomulag að UST gefi þær út. HER telur ekki er nóg að bráðabirgðaheimild í vinnslu sé birt á vef UST. Sé útgefandi starfsleyfis, í þessu tilviki HES, með starfsleyfi í auglýsingu samhliða því að rekstraraðili sækir um bráðabirgðaheimild til UST til að hefja starfsemi þarf almenningur að vita að það ferli sé í gangi. Það þyrfti því einnig að birta auglýsingu á bráðabirgðaheimild, eða a.m.k. vísun í hana í auglýsingu á tillögu að starfsleyfi, inni á vefsvæði viðkomandi HES til að þeir sem kynnu að hafa athugasemdir við fyrirhugað starfsleyfi með 4 vikna auglýsingatíma geri sér ljóst að starfsemin gæti hafist eða jafnvel lokið fyrir þann tíma. Að öðrum kosti er líklegt að auglýsing á bráðabirgðaheimild fari fram hjá viðkomandi þar sem hún væri aðeins birt hjá öðru stjórnvaldi.

Virðingarfyllt
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Svava S. Steinsdóttir
Svava Svanborg Steinarsdóttir
Heilbrigðisfulltrúi